

ΣΤΕ 2221/2017 [Νόμιμη έγκριση από τον ΥΠΠΟΑ μελέτης ανέγερσης ξενοδοχείων σε παραδοσιακό οικισμό]

Περίληψη

-Τόσο για την ανέγερση κτίσματος σε αρχαιολογικό χώρο και σε τόπο ο οποίος έχει χαρακτηριστεί ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας, όσο και για οποιαδήποτε επέμβαση σε κτίσμα που βρίσκεται στον χώρο αυτόν ή για την ολική ή μερική κατεδάφισή του, είτε αυτό είναι παλαιότερο του χαρακτηρισμού είτε μεταγενέστερο, απαιτείται άδεια της αρχαιολογικής υπηρεσίας, η μη ύπαρξη ή η ανάκληση της οποίας επιφέρει αυτοτελώς την διακοπή κάθε οικοδομικής εργασίας, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή την ισχύ οικοδομικής αδείας. Η χορήγηση ή μη της άδειας συναρτάται, κατ' αρχήν, αποκλειστικούς με την εξυπηρέτηση των σκοπών της αρχαιολογικής νομοθεσίας, οι οποίοι, προκειμένου περί οικισμού που φέρει τους ως άνω χαρακτηρισμούς, συνίστανται στην διατήρηση της μορφής του τόσο ως συνόλου όσο και στα επί μέρους τμήματα και σημεία του, καθώς και στην διατήρηση της σχέσης και των αναλογιών μεταξύ των κτισμάτων που εντάσσονται στο οικιστικό συγκρότημα, το οποίο κρίθηκε προστατευτέο ως ενιαίο σύνολο.

-Ο χαρακτηρισμός του οικισμού της Βάθειας ως τόπου χρήζοντος ειδικής κρατικής προστασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1469/1950, έγινε "προς τον σκοπό διατηρήσεως του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού χαρακτήρος" της και δεν στηρίχθηκε σε επίκληση εξαιρετών ιστορικών ή μυθικών γεγονότων προγενεστέρων του έτους 1830. Ομοίως δε ο χαρακτηρισμός των ιστορικών πύργων και των ιερών ναών της Βάθειας ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων δεν προκύπτει ότι συνδέθηκε με εξαιρετά ιστορικά γεγονότα προγενέστερα του έτους 1830. Συνεπώς, τα θέματα προστασίας του οικισμού αυτού βάσει των διατάξεων της νομοθεσίας περί της πολιτιστικής κληρονομιάς, ανήκουν στην γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Κ.Σ.Ν.Μ., το οποίο αρμοδίως επελήφθη τόσο κατά την έκδοση της αρχικής εγκριτικής απόφασης όσο και κατά την εξέταση των αιτήσεων θεραπείας κατ' αυτής. Περαιτέρω, οι εγκριθείσες τροποποιητικές εργασίες επί των ανεγειρόμενων ξενοδοχειακών μονάδων, συνιστούν λεπτομερειακές κτιριακές διευθετήσεις και δεν αποτελούν «μείζονα» επέμβαση. Συνεπώς αρμοδίως εγκρίθηκαν από τον Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτικής Ελλάδας Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου του Υπουργείου Πολιτισμού μετά από γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων και όχι από τον Υπουργό Πολιτισμού μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων. Επομένως, όλοι οι λόγοι ακυρώσεως με τους οποίους προβάλλονται τα αντίθετα είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

-Με την αίτηση ακυρώσεως και το δικόγραφο των προσθέτων λόγων προβάλλεται ότι τα επίδικα ξενοδοχεία ανεγείρονται με βάση τους όρους δόμησης που ισχύουν για την εντός ορίων οικισμού δόμηση, χωρίς, όμως, να έχει προηγηθεί η διαπίστωση από τα αρμόδια πολεοδομικά όργανα, βάσει αυτοψίας και κατόπιν σύνταξης αιτιολογημένης τεχνικής έκθεσης, ότι το ακίνητο βρίσκεται εντός των ορίων του οικισμού της Βάθειας. Όπως, όμως, προκύπτει από τα προεκτεθέντα στοιχεία του φακέλου η παρεμπόδιση κρίση της Διοικήσεως περί του εάν τα γήπεδα επί των οποίων θα ανεγείρονταν τα επίδικα κτίσματα βρίσκονταν εντός ή εκτός των ορίων του οικισμού της Βάθειας, εξενεχθείσα κατόπιν αυτοψίας των αρμόδιων οργάνων της Πολεοδομικής Υπηρεσίας και βάσει ειδικής επισημειώσεως επί εγκεκριμένου τοπογραφικού διαγράμματος, είναι νομίμως και ειδικώς αιτιολογημένη. Άλλωστε, το ζήτημα εξετάσθηκε κατ' επανάληψη διεξοδικά από τα αρμόδια συλλογικά όργανα, και μάλιστα τόσο κατά την αρχική έγκριση όσο και, μετά πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος, κατά την εξέταση της αιτήσεως θεραπείας, χωρίς να διατυπωθεί οποιαδήποτε συγκεκριμένη αντίρρηση αλλά μόνον απορίες, επί των οποίων δόθηκε ειδική απάντηση. Δεν ήταν δε πάντως αναγκαία για την έκδοση των επίμαχων πράξεων η προηγούμενη συνολική οριοθέτηση του οικισμού, μέχρι την πραγματοποίηση της οποίας εγκύρως εκδίδονται σχετικές διοικητικές πράξεις με βάση την, κατά την αυτή σκέψη, παρεμπόδιση κρίση.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Χρ. Παπανικολάου

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή της από το Δικαστήριο.